

RIIGIKOHUS

Avaldatud veebilehel *Riigikohus* (<https://www.riigikohus.ee>)

Avaleht > Riigikohus: Tartu linn tohib Emajõe äärde matkaraja luua

Riigikohus: Tartu linn tohib Emajõe äärde matkaraja luua

2. juuni 2025

Riigikohus jättis rahuldamata viie maaomaniku kaebuse Tartu linna üldplaneeringule, millega kavandatakse nende kinnistutele Emajõe-äärsele kallasrajale matkarada.

Tartu linnavolikogu kinnitas oktoobris 2021 linna uue üldplaneeringu, mille üks eesmärke on Emajõe-äärse rohekoridori väljakujundamine ja jõe avamine linnale. Muu hulgas näeb planeering Emajõe paremkaldale ette matkaraja, mis algab dendropargist ja kulgeb Kärevere silla poole.

Planeeringuga on matkarada kavandatud valdavas osas jõe kallasrajale. Raja turvalisuse ja läbitavuse huvides on lubatud seal pinnast tugevdada, eemaldada liikumist takistavat võsa, ehitada purdeid, laudteid ja sildu.

Viis maaomanikku vaidlustasid planeeringu halduskohtus, soovides, et matkarada ei tuleks nende kinnistutele. Kaebajad leidsid, et ainuüksi kallasraja olemasolu ei anna linnale õigust eramaale matkarada teha.

Maaomanikud olid mures, et matkaraja kasutajad rikuvad nende privaatsust ning võivad jõekallast reostada, puid ja põõsaid murda, eramaale tungida, küttepuid varastada jne. Lisaks ohustaks matkarada kaebajate arvates kaitsealuseid liike ja rikuks ehituskeeluvööndit.

Riigikohus: üldplaneeringu tähtsust ei tohi pisendada

Haldus- ja ringkonnakohus jätsid maaomanike kaebuse rahuldamata. Samale järeldusele jõudis täna avaldatud otsuses ka Riigikohus, kuid muutis ringkonnakohtu põhjendusi.

Riigikohtu halduskolleegium ei nõustunud teise astme kohtu seisukohaga, et maaomanike õigusi ei kitsenda ainuüksi matkaraja võimaliku asukoha määramine üldplaneeringus ning tööde alustamine eeldab linna ja maaomanike kokkulepet maa kasutamiseks.

Kolleegium märkis, et kuigi üldplaneering võib paljudes küsimustes olla üldine, reguleerib see matkarajaga seotud õigussuhteid siduvalt ja märkimisväärse konkreetsusega. Seaduse järgi võib planeeringu elluviimise tagamiseks seada kinnistule ka sundvalduse või maa sundvõõrandada, kui eesmärki pole võimalik saavutada maaomanike õigusi vähem piiraval moel.

Riigikohtu hinnangul ei ole kaebajate omandiõiguse piiramine praegusel juhul siiski intensiivne ja see on ka õigustatud. Kuna jõe ääres asub juba kallasrada, pidi linn arvestama eelkõige lisanduvat häiringut, mida matkarada võib kaebajatele kaasa tuua.

Kohus tõi välja, et matkarada asuks hoonetest piisavalt kaugel: elamutest 45–200 ja saunast 15–20 meetrit

eemal. Raja väljaarendamine võib küll suurendada selle kasutamist ja ka õigusrikkumiste riski, kuid pole tõenäoline, et see osutuks suureks probleemiks.

Kaebajad pakkusid alternatiivina välja, et matkarada võiks kulgeda ümber nende kinnistute, aga Riigikohtu hinnangul ei vastaks selline lahendus planeeringu eesmärgile parandada avalikku juurdepääsu Emajõe.

Riigikohus nentis, et rohevõrgustiku eesmärgiks on lisaks elurikkuse kaitsele ja kliimamuutustega toimetulekule ka puhkevõimaluste loomine. Keskkonnamõtjude hindamisel leiti, et matkaraja arendamisel poleks kaitsealustele liikidele olulist ebasoodsat mõju.

Otsusega saab tutvuda Riigikohtu kodulehel [1].

Teate sisestas:

Arno Pöder
pressiesindaja
5333 9846, 730 9042
arno [dot] poder@riigikohus [dot] ee

Allikas URL: <https://www.riigikohus.ee/et/uudiste-arhiiv/riigikohus-tartu-linn-tohib-emajoe-aarde-matkaraja-luua>

Lingid

[1] <https://www.riigikohus.ee/et/lahendid?asjaNr=3-21-2553/19>